

ani z tohoto výnosu ze dne 30. května 1923 čís. 19.879, který byl určen pouze pro vnitřní službu a jehož uveřejnění bylo v něm výslovně zakázáno, nemůže vyvozovati pro sebe žádných práv, když výnos nebyl řádně vyhlášen ani jemu jako zaměstnanci za účelem úpravy jeho individuálního služebního poměru doručen. Jest lhostejno, zda snad prakse v některých případech jinak rozhodla, přiznavši někomu výhodnější přeřazení, když z předpisů, kterých se žalobce dovolává, práva tohoto dovoditi nelze. Bylo věcí žalobce, by, znaje předpisy o nezbytnosti inteligenční zkoušky pro jmenování do úřednického statu III b), se k této — již výnosem ze dne 18. října 1919 čís. 54.942 předepsané a upravené zkoušce — sám hlásil a jejím úspěšným výsledkem získal potřebnou kvalifikaci všeobecného vzdělání ještě dříve, než dovršil předepsaná definitivní služební leta potřebná pro jmenování do statu III b). Otálel-li s inteligenční zkouškou až do roku 1924 a ještě při prvním pokusu neobstál, jde jen na jeho vrub tento průtah v nabytí předepsané kvalifikace. Žalobce tedy neprokázal, že mu přísluší tvrzené právo na jmenování úředníkem ve statu III b) s e z p ě t n ý m p o ř a d ě m a f i n a n č n í m ú č i n k e m již od doby, kdy dovršil předepsaný počet let definitivní služby v kategorii podúřednické, t. j. od 1. června 1921 a jest proto pro jeho jmenování rozhodnou doba úspěšně vykonané zkoušky inteligenční s právním a finančním účinkem teprve od nejbližšího, zkoušce následujícího jmenovacího termínu, jak již bezvadně došlo odvolací soud.

Čís. 6759.

Oprávněný ke služebnosti odváděti vodu jest povinen nahraditi v případě potřeby kanál ve služebním pozemku jiným odtokem o větší světlosti.

(Rozh. ze dne 1. února 1927, Rv I 2031/26.)

Žalovaným příslušela služebnost odváděti vodu přes pozemek žalobcův. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se vlastník služebného pozemku, by žalovaní byli uznáni povinnými nahraditi kanál, jenž slouží k odvádění odpadových vod přes pozemek žalobcův, podle své volby jiným kanálem světlosti nejméně 30 × 25 cm anebo na jeho místo zřídití cementovou rouru o světlosti 25 cm. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e žalobu zamítl, o d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby. D ů v o d y: První soud zamítl žalobu z toho důvodu, že žalobce kanálu, o který se jedná, spoluzžívá a že předchůdce jeho zřídil si kanál sám ve svůj prospěch a nemůže prý nyní se toho domáhati, když kanál nedostačuje, by žalovaní svým nákladem jej rozšířili. Tento názor prvního soudu neodpovídá stavu věci jím v rozsudku zjištěnému a ustanovení zákona. V napadeném rozsudku zjistil první soud na základě výpovědi svědka Hynka V-a, že někdejší jeho předchůdce ve vlastnictví domu čp. 8 asi v roce 1863 zřídil kanálek ve stavu, jak jest dnes, za tím účelem, by jím odtékala voda se střechy jeho stáje na dvůr žalovaných steklá a že kanálkem dosud též voda se střechy žalobce při dešti stéká a to asi 1/15 celkového množství odpadové vody kanálkem protékající. Mimo to zjistil

soudce z nesporného přednesení stran, že žalovaní jsou oprávněni sváděti tímto kanálkem odpadovou vodu s jejich dvora a střechy jejich budov a sice proto, že jim přísluší služebnost toho obsahu a že uvedeným kanálkem vtéká též voda a hnojůvka ze dvorů a střech stavení čp. 10 a 11, jež jest svedena kanálem do dvora žalovaných a odkud zároveň s ostatní vodou ze dvora žalovaných stéká kanálkem pod stáji žalobce, a že z celkového množství tekutin kanálkem procházejících (odpadových vod a hnojůvky) dvě třetiny pocházejí z nemovitostí sousedů nad stavením žalovaných položených a na sporu tomto nesúčastněných. Dle posudku znalců vzal pak soud za zjištěno, že nynější kanálek nedostačuje a že jest ho třeba rozšířiti tak, jak žalobcem v žalobní prosbě jest uvedeno. Jestliže první soudce zjistil, že žalovaní svádějí odpadové vody do kanálku pod stáji žalobcovou zřízeného proto, poněvadž jim přísluší v tom směru pozemková služebnost, platí zásada §u 483 obč. zák., že jsou povinni nésti náklad na udržování a zřízení věci, která jest přímo určena ku výkonu služebnosti, a že, spoluužívá-li zavazený služebné věci, že má poměrně ku tomuto nákladu přispěti — a platí i předpis §§ 490, 491 a 497 obč. zák. Podle těchto předpisů je na žalovaných, by učinili potřebná opatření, která jsou nutnými pro výkon služebnosti, žalobce pak jest povinen, poněvadž i on kanálu používá, ku svádění vody, by jím přiměřeně svému užívání na kanál přispěl. Žalobce není povinen, by potřebný kanál zřídil, neboť to by odporovalo zásadě §u 482 obč. zák., že držitel služebné věci není zpravidla povinen něco konati, nýbrž že jest pouze povinen jinému výkon práva dovoliti nebo něco opominouti, co by jako vlastník mohl konati, a nesrovnávalo by se to s pojmem vlastnického práva, že může své věci podle libovůle užívati nebo ji bez užitku nechat (§ 362 obč. zák.), jest pouze povinen ku nákladu na zřízení poměrně přispěti, když zařízení služebného spoluožívá. Že předchůdce žalobcův v držení služebního statku původně kanál zřídil sám, by jím odváděl dešťovou vodu se své střechy na dvůr žalovaných spadlou, nemůže na zásadě §u 483 obč. zák. ničeho v jeho neprospěch změnit, poněvadž z té okolnosti, že vlastník stáje zřídí si pod tuto kanálek, by jím sváděl vodu se střechy této stáje, nelze rozumě dovozovati, že tím prohlásil závazně pro všechny své nástupce, že se vlastníci služebného pozemku vzdávají toho, že zřízení a udržování kanálku náleží služebně oprávněným, vždyť to, co předchůdce žalobcův učinil, bylo jenom výronem jeho vlastnického práva. Poněvadž posudkem znalců první soudce zjistil, že dosavadní kanál k odvádění vod, které jím jsou odváděny, nestačí a vody žalobcem kanálem odváděné činí asi 1/15 všech vod, kdežto ostatní vody jsou vody s panujících pozemků přicházející, z toho jedna třetina s pozemku žalovaných a že jest nutno, aby profil kanálu byl zvětšen, jelikož zanášeni kanálu možno přisuzovati jednak malému profilu, jednak hrubě stavěnému nerovnému vnitřku, jednak tomu, že není opatřen proti vnikání pevných součástí přiváděných vodou dešťovou a hnojůvkou a že ku zamezení nebezpečí ucpání kanálku by se doporučovalo zříditi nový kanálek z cementových rour v průměru 20 × 25 cm, anebo zříditi dosavadní kanál na 25 × 30 cm a že opatření to jest nutným a poněvadž kanálkem odvá-

dějí žalovaní nejen vody svoje, nýbrž i vody, které jim ze stavení čp. 10, 11 a 12 na jejich dvůr stékají, pak ovšem mají také dle §§ 483 a 490, 491 obč. zák. učiniti takové opatření na služebném pozemku, by odvod vod byl možným a udržovati je. Ta okolnost, že také žalobce kanálkem svoje vody odvádí, této povinnosti je nezbavuje, mohou na něm dle §u 483 obč. zák. žádati, aby přiměřenou částí na zřízení kanálku přispěl. Stejně tomu jest, že kanálkem se svádějí i vody hořenních stavení, poněvadž tyto vody nesvádějí se přímo s jejich panujících pozemků na pozemek služebný, nýbrž na pozemek žalovaných, vždy pozemek nejbližší, kanálku toho jest zapotřebí jako jediného celku, bez něhož svod není možným, takže by každý z oprávněných byl povinen celý kanálek zříditi a jej udržovati a tu ovšem může žalobce dle §u 890 obč. zák. od každého zavázaného požadovati celek. Jestliže přes to první soud žalobu zamítl, jest rozhodnutí jeho v rozporu se zákonnými předpisy, jest proto odvolání domáhající se toho, aby žalobě bylo vyhověno, oprávněným.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatelé vytýkají odvolacímu soudu neprávem, že věc posoudil po právní stránce mylně (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), uznav na jejich povinnost, nahraditi kanál pro odpadové vody v žalobcově stavení jako statku služebním jiným odtokem o větší světlosti. Jejich námitka, že jim žalobcově stavení není přípustným a že ani nemají práva disponovati s kanálem jako žalobcovým vlastnictvím, je lichá, protože povinnosti, kanál znovu zříditi, odpovídá ovšem i jejich právo, k tomuto účelu vstoupiti do žalobcova stavení a s kanálem podle potřeby naložiti. Toho jim žalobce, vyzvav je k tomuto úkonu, ostatně ani neodepírá, nýbrž naopak přímo na nich žádá a tedy jim to výslovně dovoluje. Povinnost žalovaných k nové úpravě kanálu vyvozuje odvolací soud zcela správně ze zákonných ustanovení, v jeho rozsudku uvedených. Z §§ 482, 483, 487, 490, 491 a 497 obč. zák. plyne zřejmě, že není držitel služebné věci zpravidla povinen, by něco konal, a že musí zpravidla oprávněný nésti náklad na zachování o opravování věci pro služebnost určené. Že obě zásady platí jen zpravidla, že tedy jsou uznány výjimky z nich, není napadenému rozhodnutí na újmu. Takové výjimky jsou ovšem — mimo zvláštní zákony, o které tu nejde, jak na př. zákon lesní — stanoveny v §§ 483, 508, 515 obč. zák. Než k §§ 508 a 515 nelze tu míti zřetele, protože se týkají práv užívání tuto neuplatňovaných. Předpis § 483 svědčí nad to, — zdůrazňuje protiklad druhé věty o vyjímečné povinnosti, něco konati, k první větě o zásadní povinnosti oprávněného, uhraditi všechen náklad, — právě o tom, že jde o zcela mimořádnou výjimku, jež nic nemění na onom zásadním pravidle. Doslov druhé věty tohoto § o poměrném příspěvku k nákladu na zachování a opravování věci, kteréhožto příspěvku se zavázaný může po případě i zbaviti postoupením věci oprávněnému, v souvislosti s předpisy §§ 487, 491 a 497 nedovoluje pochybnosti o správnosti názoru dovolateli napadeného, že oprávněný nemá jen povinnost, zmíněný náklad uhraditi, nýbrž že je povinen, ona zařízení, kterých je třeba k výkonu služebnosti

ve skutečnosti věcně opatřiti a provésti a že může na zavázaném žadateli jen poměrný příspěvek. Na tom nemění nic, že § 497 mluví jen o právu, by oprávněný zřídil jen potřebné roury a t. d. Tím je jen naznačeno, že zavázaný je povinen snášeti, by oprávněný vykonáváje právo služebnosti, zařídil na jeho pozemku, čeho k tomu třeba. Ale nic se nedá z tohoto předpisu získati pro názor, že by zavázaný byl povinen, by on sám se o toto zařízení postaral. Je právem oprávněného, by zařídil čeho je třeba, a je jemu zůstaveno, nechce-li použiti tohoto práva, by ničeho nezařídil, ale nikdy nemůže z důvodu svého práva ukládati zavázanému povinnosti, by — až na zmíněné výjimky — něco konal za něho pro jeho služebnost. Úplně bez významu pro posouzení pře je otázka, kdo svého času sporný kanál zřídil a zda předchůdci žalobcovi se kdy domáhali na žalovaných zřízení nového kanálu. Stačí, že žalovaným, jak nesporné — přísluší služebnost, odváděti odpadové vody sporným kanálem, a že nastala nutnost, upravití jej tak, by se břímě služebního pozemku nestalo obtížnějším, nýbrž bylo ulehčeno. (§§ 489, 491 obč. zák.) Odvolací soud vyhověl proto odvolání proti zamítacímu rozsudku první stolice právem. Tím není ovšem nijak rozhodnuto o případném nároku žalovaných, žadateli na žalobci podle § 483 obč. zák. poměrný příspěvek na náklad, který na úpravu odtoku podle rozsudku snad učiní.

Čís. 6760.

Při rozvrhu nejvyššího podání za opětně vydraženou nemovitost nemůže býti z příkázání na nejvyšší podání vyloučena pohledávka obmeškalého vydražitele z toho důvodu, že ručí za následky opětně dražby, aniž lze vyloučiti pohledávku nadzástavního věřitele zajištěnou na hypotekární pohledávce obmeškalého vydražitele.

(Rozh. ze dne 1. února 1927, R II 435/26.)

V průvodním dražebním řízení byla firma G. vymáhající věřitelkou a vydražitelkou. Vzhledem k ustanovení dražebních podmínek bylo jí soudem prominuto složení vadia (§ 147, třetí odstavec, ex. ř.). Napotom došlo k opětné dražbě a Dr. F. přihlásil k rozvrhu svou pohledávku z nadzástavního práva na pohledávce firmy G. Hypotekární věřitel Karel B. podal při rozvrhovém roku odpor proti příkázání pohledávky firmy G., po případě pohledávky nadzástavního věřitele Dra. F-a z toho důvodu, že dle §u 148 ex. ř. ručí tato zástavní práva za schodek povstavší opětnou dražbou v neprospěch jeho pohledávky, který schodek má mu býti hrazen. Soud první stolice nevyhověl odporu potud, že příkázal z dražebního podání pohledávku firmy na příslušenství a kapitále, včetně s podílem na úrocích dražebního podání, celkem 6.369 Kč 48 h, z důvodů, že, pokud schodek ani vadiem ani složenými splátkami dražebního podání není kryt, může na základě dražebního usnesení, jímž výše schodku zjištěna, býti vedena exekuce na jmění obmeškalého vydražitele a že proto není zákonného důvodu, by nebyla z dražebního podání příkázána knihovní pohledávka firmy G., s ohledem na níž byla